

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE "MODERN PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY: PROBLEMS AND SOLUTIONS"

Umarqulova Gulchiroy Fayzulla qizi <i>JIZZAX VOHASI AYOLLARINING QUIROQCHILIK BILAN BOG'LIQ AN'ANALARI TARIXIDAN</i>	134
Dauletova Dinara Bakhtiyarovna, Barno Khabibullaeva <i>THE USE OF ALTERNATIVE MATERIALS IN A LANGUAGE CLASSROOM</i>	139
Djoldasbaeva Khurliman Rashidovna, Gulkhumar Jumabaeva <i>THE POTENTIAL ROLE OF INTERACTION IN AN ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM</i>	144
Kalkhorazova Feruza Muratbaevna, Raushan Otebaeva <i>CLASSROOM DISCIPLINE IN THE CONTEXT OF TEACHING</i>	148
Khodjaniyazova Manzura Iskenderovna, Ayperi Khudaybergenova <i>THE IMPORTANCE OF GROUP WORK ACTIVITIES IN THE LANGUAGE CLASSROOM</i>	153
Akramova Ziyoda Shukrullaevna <i>LINGUODIDACTIC BASES OF PREPARING STUDENTS FOR INTERCULTURAL COMMUNICATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING</i>	160
Muxammedova Ozoda Axtamovna <i>RUS TILINI FANINI O'QITISHDA OG'ZAKI VA YOZMA NUTQ KO'NIKMALARI</i>	164
Shirinqulova Shafolat Malikovna <i>TIBBIYOT OLIYGOHLARI TALABALARIGA LOTIN TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDTEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH</i>	
Абраева Шахноза Эсоновна <i>ЛОТИН ВА ЮНОН МОРФЕМЛАРИНИНГ СЎЗЛАРДАГИ СУБСТИТУЦИЯСИ ХУСУСИДА</i>	170
Ташева Сурайёхон Тўхтабаевна <i>ҲАРБИЙ СОЦИОЛОГИЯ ТАРИХ, ҲОЗИРГИ ҲОЛАТ ВА ИСТИҚБОЛЛАР</i>	173

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7414091>

Muxammedova Ozoda Axtamovna

Toshkent tibbiyot akademiyasi O'zbek va xorijiy tillar kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada rus tilini chet tili sifatida o'qitish metodikasini o'zlashtirish O'zbekistondagi barcha oliy o'quv yurtlari talabalarini kelajakdagi kasbiy faoliyatiga tayyorlashning muhim sharti va tarkibiy qismiga aylanadi. Maqolaning maqsadi - rus tilida og'zaki va yozma muloqotni chet tili, yangi til sifatida o'rgatishning lingvistik va og'zaki jihatlarini batafsil tavsiflashdan iborat.*

Kalit so'zlar: *metodika, pedagogika, chet tili, og'zaki nutq, yozma nutq, tinglash, grammatika, leksik birliklar, tinglash, o'qish texnikasi.*

Hozirgi kunda jahon ilm-fani taraqqiyoti kundan kunga jadal rivojlanib bormoqda. Ana shu yangidan yangi ijobiy o'zgarishlar mamlakatimizga ta'sir ko'rsatib bormoqda. Tillarni o'rganish insoniyat janriyatining eng muhim sohalaridan biridir. Tillarni bilish, ayniqsa, ko'p tillilik, xalqaro munosabatlarning zamonaviy dunyosida ayniqsa muhimdir. Mamlakatimizda tahsil olayotgan o'quvchular va talabalar odatda uchta tilni o'rganadilar. Bu tillar maxsus nomlar bilan ataladi. Bular: ona tili, ikkinchi til va chet tili. Ona tili tafakkurni shakllantirishda alohida o'rin tutadigan birinchi tildir. Ikkinchi tilga kelsak, u boshqa mullatdagi aka-uka va opa-singillarning tili hisoblanadi. Chet tili - chet davlatning tilidir. Mamlakatimizda G'arbiy Yevropa tillari (rus, ingliz, ispan, nemis, fransuz) va sharq tillari (arab, turk, fors, xitoy, hind) o'qitilmoqda. Ushbu tillar ta'lim muassasalarining o'quv dasturlariga kiritilgan. Yani bu tillar orasida rus tilini o'rganish metodologiyasi turli madaniyatlarga xos bo'lgan baholash tamoyillariga ega bo'lgan va rus tilini chet tili sifatida o'qitish jarayonida pedagogik aloqada bo'lgan kommunikativ ko'p tillilik shaxsni shakllantirishga qaratilgan.

Shuning uchun ham ushbu maqolada har bir ko'nikmalarni shakllantirish uchun qo'llaniladigan metodik yondashuvlar alohida o'rganilgan. Talaffuzni o'rganish - bu rus tilini chet tili sifatida o'qitishning amaliy kursining bir jihati

bo'lib, eshitish va talaffuz qobiliyatlarini shakllantirishga qaratilgan. Agar fonetik nutq eshitish rivojlangan bo'lsa va nutqning eshitish-akustik, vosita va fonemik tomonlari o'rtasida aloqalar o'rnatilgan bo'lsa, buning natijasida talaffuz yetarli darajada aniqlikka ega bo'lsa, fonetik mahorat shakllangan deb hisoblanishi mumkin. Tinglash va nutq qobiliyatlariga qo'yiladigan talablar o'qitishning maqsadlari va shartlariga bog'liq, ba'zi hollarda ular maqbul talaffuzni belgilash bilan cheklanadi. Uch tilni o'rganish jarayoni boshqacha. Ona tili va ikkinchi til tabiiy muhitda, chet tili esa ko'proq amaliy muhitda o'rganiladi. Rus tilida muloqot, asosan, oliy ta'lim dargohlarida o'qituvchining rahbarligida amalga oshiriladi. Rus tilini o'rganish va o'qitishning ba'zi jihatlarida uch til o'rtasida sezilarli farqlar mavjud. Bu, o'z navbatida, rus tilini o'rgatishda tegishli texnologiyalardan foydalanishni taqozo etadi. Rus tili o'qituvchisi metodika fanining yutuqlarini puxta o'zlashtirib, o'qituvchining til tajribasi me'yorlari haqida aniq tasavvurga ega bo'ladi va uni yanada takomillashtiradi. Rus tillarini samarali o'rgatish uning usullarini bilishni talab qiladi. Rus tilini o'rganish va o'rgatish ko'p jihatdan rus tilini o'qitish metodikasi masalalarini nazariy jihatdan ishlab chiqish va nazariyani amaliyotda ijodiy qo'llashga bog'liq. Metodikaning predmeti - rus tili orqali o'qitish jarayoni va usullari, rus tilini o'qitish fani, o'qituvchi va talaba faoliyatini o'rganishdir. Metodologiyaning asosiy tushunchalari usul va usul prinsipi.

Metodologiya - biz qanday o'rgatamiz? o'qitish uslublari va usullarini bildiradi. Usul tushunchasi yunon-lotincha *metodos* - "usul" so'zidan kelib chiqqan bo'lib, aniq maqsad sari yo'l degan ma'noni bildiradi. Ushbu atamaning tor va keng ma'nosini turli adabiyotlarda topish mumkin. "Metodika" atamasi tor ma'noda ta'limning pedagogik jarayonining o'ziga xos xususiyatlari bilan bog'liq bo'lgan tushunchani bildiradi. U darsni rejalashtirish va o'quv materiallarini tayyorlash bilan bog'liq ko'rsatmalarni o'z ichiga olgan va o'quv jarayoni sifatida talqin qilinadi. "Usul" atamasi keng ma'noda o'quv materiallarini tanlash, tabaqalash va taqsimlashni anglatadi.

Rus tilini o'qitish jarayonini samarali tashkil etish uchun zamonaviy pedagogik axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'zlashtirish zarurdir.

1. Jo'raboyev B.U. Chet tillarini onlayn o'qitish va o'rganish muammolari va yechimlari. Pedagogika fanlari sohasidagi akademik tadqiqotlar, 2021.

2. Samarova S.R., Mirzayeva M.M. Xorijiy psixologiya fanidan talabalarning ijodiy qobiliyatlarini shakllantirish muammosi. Xalqaro fanlararo tadqiqot jurnali, 10(5), 1937-1943

3. Международный журнал экспериментального образования. - 2016. - № 3-2. - С. 312-315;

4. Рысбаева Г.А., Медетбекова Н.Н. Иностраный язык как средство формирования адаптации к профессиональной деятельности